

แม่เป็นเทวดา ก็อย่าประมาท

บุคคลผู้ปรารถนาโกะอันโอฬารต่อๆ ไป พึงบำเพ็ญ
ความไม่ประมาท บัณฑิตทั้งหลาย ย่อมสรรเสริญความไม่
ประมาทในบุญกิริยาทั้งหลาย บัณฑิตผู้ไม่ประมาทย่อมยึดไว้
ได้ซึ่งประโยชน์ทั้งสอง คือ ประโยชน์ในภพนี้ และประโยชน์ใน
ภพหน้า

แม้เป็นเทวดาก็อย่าประมาท

๓๒๒

สรรพสัตว์ทั้งหลายต่างปรารถนาความสุข ห่างไกลจากความทุกข์ แล้วมุ่งแสวงหาสิ่งที่ดีที่สุด และความปลอดภัยให้กับชีวิต แม้ผู้คนจำนวนมากจะมีความสุขทางด้านทรัพย์สินเงินทอง หรือยศถาบรรดาศักดิ์ แต่ก็ยังต้องทุกข์ใจในหลายๆ เรื่อง บางคนแสวงหาความสุขตลอดชีวิตก็ไม่เคยพบเจอ พระลัมมาลัมพุทเจ้าของเราทรงค้นพบว่า ทางที่จะนำไปสู่ความสุขอันเป็นนิรันดร์นั้น ต้องทำใจให้หยุดนิ่งในกลางกาย กลั่นใจให้ใส บริสุทธิ์ จนหลุดพ้นจากต้นแหล่งแห่งทุกข์ หลุดจากความมืดคือ อวิชชา กลายมาเป็นความสว่างแห่งปัญญาความรู้แจ้ง การฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุด สำหรับชีวิตของผู้ที่ปรารถนาความสุขที่แท้จริง

พระลัมมาลัมพุทเจ้าตรัสไว้ใน ทุติยอัปปมาทสูตร ว่า

“โภเค ปตถยมาเนน อุฬาเร อปราปเร
อปปมาทํ ปัสสันติ ปุณณกิริยาสุ ปณฺธิตา
อปปมตฺโต อุโภ อตฺเต อธิคฺคณฺหาติ ปณฺธิโต

บุคคลผู้ปรารถนาโภคะอันโอฬารต่อไป พึงบำเพ็ญความไม่ประมาท บัณฑิตทั้งหลาย ย่อมสรรเสริญความไม่ประมาทในบุญกิริยาทั้งหลาย บัณฑิตผู้ไม่ประมาทย่อมยึดไว้ได้ซึ่งประโยชน์ทั้งสอง คือ ประโยชน์ในภพนี้ และประโยชน์ในภพหน้า”

แม้เป็นเทวดาก็อย่าประมาท

๓๒๓

เวลาในโลกนี้แสนสั้น เดียววันเดียวคืน ยังไม่ทันได้สั่งสมบุญให้เต็มอ้อม ความชราก็เข้ามาเยือนแล้ว บางคนเกิดมายังไม่ทันได้สั่งสมบุญ กรรมในอดีตก็มาดัดรอนเสียก่อน ทำให้มีเหตุที่ต้องละสังขารไปก่อนถึงเวลาอันควร ดังนั้น เราจึงไม่ควรประมาทในชีวิต ให้เห็นคุณค่าของเวลาแต่ละนาทีที่ผ่านไป โดยมีสติเตือนตนเสมอว่า เราจะไม่ประมาท โดยเฉพาะไม่ประมาทในการประพฤติดุกรรม เพราะเราตระหนักดีแล้วว่า การปฏิบัติธรรมทำให้เกิดความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า และเป็นวิธีการเดียวเท่านั้นที่จะทำให้เราบรรลุเป้าหมายอันสูงสุดของชีวิต

ภพสามนี้ประกอบด้วยความเพลิน แม้เทพบุตรเทพธิดาในสวรรค์ ก็เสวยทิพยสมบัติกันเพลิน บางครั้งก็ประมาทในชีวิตเหมือนกัน เพราะบนสวรรค์ มีเบญจกามคุณอันเป็นทิพย์ปรารภอะไรก็สำเร็จสมหวังดั่งใจนึก แค่นี้ก็สำเร็จแล้ว ชีวิตประจำวันของเขา ไม่มีการทำธุรกิจการงาน การศึกษาเล่าเรียนก็ไม่ต้อง เพราะทุกอย่างบังเกิดขึ้นด้วยบุญอย่างเดียว บางครั้งเทวดาก็ลืมนึกไปว่า ลักวันหนึ่งตัวก็ต้องจุติ มัวประมาทเพลิดเพลินในเบญจกามคุณ ซึ่งเป็นเหยื่อล่อของพญามาร ครั้นหมดบุญก็ต้องจุติลงมาเกิดเหมือนเดิม ส่วนผู้ที่ไม่ประมาทหาโอกาสเพิ่มพูนบุญกุศลให้กับตนเอง บุญนั้นจะส่งผลให้ได้เสวยทิพยสมบัติเป็นเวลายาวนาน หรือเมื่อจุติแล้ว ก็ได้ไปบังเกิดใน

แม่เป็นเทวดาก็อย่าประมาท

๓๒๔

สวรรค์ชั้นที่สูงยิ่งๆ ขึ้นไป

*ในสมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ที่บุพพาราม คือนั้น ท้าวสักกะเสด็จไปเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า ถวายอภิวาทพาลงทูลถามปัญหาว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ด้วยข้อปฏิบัติเพียงเท่าไร ภิกษุจึงจะได้ชื่อว่าน้อมไปแล้วในธรรมเป็นที่สิ้นไปแห่งตัณหา มีความสำเร็จล่วงส่วน มีความปลอดโปร่งจากกิเลสเป็นเครื่องประกอบล่วงส่วน เป็นพรหมจารีล่วงส่วน มีที่สุดล่วงส่วน เป็นผู้ประเสริฐกว่าเทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย”

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “ดูก่อนจอมเทพ ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ได้สดับว่า ธรรมทั้งปวงไม่ควรยึดมั่น ถ้าข้อนี้ ภิกษุได้สดับแล้ว ภิกษุนั้นย่อมรู้ชัดถึงธรรมทั้งปวงด้วยปัญญาอันยิ่ง ครั้นรู้ชัดถึงธรรมทั้งปวงด้วยปัญญาอันยิ่งแล้ว ย่อมกำหนดรู้ธรรมทั้งปวง ครั้นกำหนดรู้ธรรมทั้งปวงแล้ว เมื่อเธอได้เสวยเวทนาอย่างใดอย่างหนึ่ง สุขก็ดี ทุกข์ก็ดี มิใช่ทุกข์มิใช่สุขก็ดี เธอย่อมพิจารณาเห็นว่าไม่เที่ยง พิจารณาเห็นความหน่าย พิจารณาเห็นความดับ พิจารณาเห็นความสละคืนในเวทนาทั้งหลายเหล่านั้น

เมื่อพิจารณาเห็นดังนั้น ย่อมไม่ยึดมั่นสิ่งใดๆ ในโลก

แม้เป็นเทวดาก็อยาประมาณ

๓๒๕

เมื่อไม่ยึดมั่น ย่อมไม่สะดุ้งหวาดกลัว เมื่อไม่สะดุ้ง ย่อมดับกิเลส ให้สงบได้เฉพาะตน และรู้ชัดว่าชาติสิ้นแล้วพรหมจรรย์อยู่จบแล้ว กิจที่ควรทำได้ทำเสร็จแล้ว กิจอื่นเพื่อความเป็นอย่างนี้ มิได้มีอีก ดูก่อนจอมเทพ ด้วยข้อปฏิบัติเท่านี้แล ภิกษุได้ชื่อว่าน้อมไปแล้ว ในธรรม เป็นที่สิ้นไปแห่งตัณหา มีความสำเร็จล่วงส่วน มีความปลอดโปร่งจากกิเลส เป็นเครื่องประกอบล่วงส่วน เป็นพรหมจรรย์ล่วงส่วน เป็นผู้ประเสริฐกว่าเทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย”

ท้าวลักกะจอมเทพ มีความชื่นชมยินดีในพระภาสิตของ พระผู้มีพระภาคเจ้า รีบถวายอภิวาท ทำประทักษิณและหายไป ในทันที ฝ่ายพระมหาโมคคัลลานะนั่งอยู่ไม่ไกลจากพระผู้มีพระภาคเจ้า มีความดำริว่า ท้าวลักกะทรงด่วนกลับไปเทวโลก เพราะมัวยินดีในการเสวยทิพยสมบัติที่บังเกิดขึ้นด้วยบุญในอดีต พระเถระตั้งใจจะไปเตือนสติให้พระองค์เกิดความสลัดล้างเวช จึงไปปรากฏภายในหมู่เทวดาชั้นดาวดึงส์ทันที

ท้าวลักกะจอมเทพกำลังอ้อมเอิบพร้อมพรึงด้วยทิพย-ดนตรีในสวนดอกไม้ เมื่อได้เห็นพระมหาโมคคัลลานะมาแต่ไกล จึงให้หยุดเสียงดนตรีทิพย์ พลาญเสด็จเข้าไปหา และทรงเล่า ความอลังการของเวชยันตปราสาทให้พระเถระฟังว่า เมื่อ สงครามครั้งสุดท้ายระหว่างเทวดากับอสูร พวกเทวดาเป็นฝ่าย

แม่เป็นเทวดาก็อย่าประมาท

๓๒๖

ได้ชัยชนะ ทำให้เวชยันตปราสาทสูง ๑๐๐ ชั้นบังเกิดขึ้น ในชั้น
หนึ่งๆ มีเรือนยอด ๗๐๐ ในเรือนยอดแต่ละแห่ง มีนางอัปสร ๗๐๐
นางอัปสรแต่ละนาง มีเทพธิดาผู้บำรุงบำเรออีก ๗๐๐

ท้าวลัக்กะได้นิมนต์พระเถระนำหน้า และเข้าไปยังเวช
ยันตปราสาท พวกเทพธิดาผู้บำเรอของท้าวลัக்กะ เห็นพระเถระ
ต่างทำความนอบน้อม พระเถระได้สำรวจดูความอลังการของ
เวชยันตปราสาท สมกับเป็นที่ประทับของจอมเทพจริงๆ
สวรรค์ชั้นนี้เป็นภพภูมิที่น่ารื่นรมย์มาก ตั้งแต่เวชยันตปราสาทสูง
๑,๐๐๐ โยชน์ เทวสภาชื่อสุทธรรมาสูง ๕๐๐ โยชน์ เวชยันตรถสูง
๑๕๐ โยชน์ ช้างเอราวัณสูง ๑๕๐ โยชน์ สวณันทวัน จิตรลดาวัน
ปารุสกวัน มิสสกวันประดับด้วยต้นไม้ทิพย์ ๑,๐๐๐ ต้น ต้น
ทองกลาง ต้นทองกวาวสูง ๑๐๐ โยชน์ ภายใต้ต้นไม้้นมีแท่น
บัณฑุกัมพลศิลาอาสน์ยาว ๖๐ โยชน์ กว้าง ๕๐ โยชน์ สูง ๑๕
โยชน์ มีสีเหมือนดอกชัชพลฤกษ์ เพราะความอ่อนนุ่มของบัณฑุกัม
พลศิลาอาสน์นั้น เมื่อท้าวลัக்กะประทับนั่ง ทำให้บัณฑุกัมพล
ศิลาอาสน์ครึ่งหนึ่งยุบลงไป ครั้นเสด็จลุกขึ้นก็กลับฟูขึ้นเหมือน
ดังเดิม

เวชยันตปราสาทประดับด้วยเรือนยอดมีประตูละลายพัน
ประตู เป็นรูปต่างๆ ที่เสาทอง เสาเงิน เสาแก้วมณี เสาแก้ว

แม้เป็นเทวดาก็อย่าประมาท

๓๒๓

ประพาฬ เสาก้าวทับทิม เสาก้าวลาย เสาก้าวมุกดา มีความ
สวยงามมาก เพราะเครื่องบำรุงบำเรออันเป็นทิพย์นี้ ทำให้ท้าว
ลักกะทรงประมาทไม่ใส่ใจในการประพฤติธรรมให้ยิ่งๆ ขึ้นไป

พระเถระตั้งใจจะให้ท้าวลักกะไม่ประมาทในความเป็น
จอมเทพ จึงบันดาลอิทธาภิสังขาร เอาหัวแม่เท้ากดเวชยันต
ปราสาทเขย่าให้ลั่นสะท้านหวั่นไหว ทันใดนั้น ท้าวลักกะจอมเทพ
ท้าวเวสสวัณมหาราช และพวกเทวดาชั้นดาวดึงส์ เมื่อเห็นทิพย-
ปราสาทหวั่นไหว ต่างเกิดความโกลาหลสะดุ้งตกใจกันไปทั่ว
เมื่อรู้ว่าเกิดจากอานุภาพของพระเถระจึงค่อยโล่งใจครั้นได้โอกาส
พระเถระจึงได้แนะนำให้ท้าวลักกะ และทวยเทพทั้งหลาย อย่า
ได้เพลิดเพลินในการเสวยทิพย์สมบัติจนลืมประพฤติธรรมให้ยิ่งๆ
ขึ้นไป จากนั้น ท่านก็อันตรธานหายไปจากเทวโลก กลับมา
ปรากฏในบุพพารามเหมือนเดิม

เราจะเห็นว่า ผู้รู้ทั้งหลายท่านมักจะสอนให้เราไม่ประมาท
ในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นชีวิตในโลกมนุษย์หรือบนสุคติโลกสวรรค์
เมื่อได้โอกาสดีเช่นนี้แล้ว อย่ามัวหลงมัวเมาเสวยสุขในสมบัติ
เหล่านั้นจนเพลิน ต้องหาโอกาสสั่งสมบุญให้ยิ่งๆ ขึ้นไป เพื่อจะ
ได้ทำพระนิพพานให้แจ้ง เพราะยังมีสุขที่ยิ่งกว่าเทวโลกหรือ
พรหมโลกอีกมากมายหลายเท่าตัว นั่นคือสุขอันเกิดจากพระ-

แม้เป็นเทวดาก็อย่าประมาท

๓๒๘

นิพพาน ซึ่งเป็นธรรมชาติที่ละเอียดประณีต พระพุทธองค์จึง
ตรัสว่า นิพพานํ ปรมํ สุขํ นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง ไม่มีสุขอื่นใด
มาทัดเทียมได้ ดังนั้น พวกเราจึงไม่ควรประมาทในชีวิต ให้เร่ง
รีบสั่งสมบุญให้เต็มที่ ทั้งทาน ศีล ภาวนา อย่าให้ขาดแม้แต่
วันเดียว เพื่อให้ชีวิตสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป จนกว่าจะก้าวไปสู่จุดหมาย
ปลายทางอันสูงสุดเข้าสู่นิพพานกันทุกคน

